

3. Кириченко І. О. Шляхи вдосконалення наукового супроводу службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку / І. О. Кириченко, В. Ю. Богданович, В. В. Крутов, О. М. Крюков, В. К. Майборода та ін. // Честь і закон. – 2009. – № 1. – С. 3–23.
4. Про наукову і науково-технічну діяльність: закон України від 13.12.1991 р. № 1977-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
5. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника: постанова КМ України від 24.07.2013 р. № 567 // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 164.
6. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей: наказ МОНмолодьспорт України від 14.09.2011 № 1057 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 78. – Ст. 215.
7. Національний класифікатор України: наказ Державний комітет з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 р. № 457. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/info/842>.
8. Державний класифікатор України. Класифікація видів науково-технічної діяльності ДК 015–97: наказ Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації від 30.12.1997 р. № 822. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.l.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/dksms/Documents/971230_82.
9. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 09.30.1999 р. № 586-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20. – Ст. 190.

Тихоненков Дмитрій Анатольевич
доцент кафедри історії НІОУ
ім. Ярослава Мудрого, кандидат юри-
дических наук

УЧАСТИЕ ОРГАНОВ ГПУ УССР В АДМИНИСТРАТИВНЫХ ВЫСЫЛКАХ В 1923–1928 гг.

Начиная с 1923 г. ГПУ УССР принимали активное участие в работе по административным высылкам. Эта мера репрессии состояла в удалении из района жительства с запрещением возвращения. В свое время большевики сурово осуждали применявшиеся при царизме ссылки. Но, оказавшись у власти, уже в 1918 г. они начали высылать из Москвы и Петрограда меньшевиков, эсеров, анархистов, уголовников – рецидивистов и т.д. Большевицкая высылка по смыслу декрета ВЦИК от 10 августа и аналогичного постановления ВУЦИК от 6 сентября 1923 г. скорее походила на ссылку. Лица, «причастные к контрреволюционным преступлениям»

по постановлениям Особой комиссии при НКВД выслались в строго определенный район на срок не свыше трех лет. Там они поступали под надзор местного органа ГПУ. Побег с места высылки или пути следования к нему карался по суду лишением свободы на срок не ниже одного года. (СУ РСФСР. – 1922.-№51. – Ст.646; СУ УССР. – 1922. – №38. – Ст.586)

Декретом Всеукраинского ЦИК от 16 октября 1922 г. административная высылка распространялась на деятелей антисоветских партий и лиц, дважды судимых в прошлом за определенные уголовные преступления. Эти граждане признавались социально опасными и на месте высылки подлежали заключению в лагеря принудительных работ. (СУ РСФСР. – 1922. – №65. – Ст. 844) В УССР данная категория лиц за отсутствием лагерей в соответствии с декретом ВУЦИК от 6 декабря 1922 г. заключалась в дома принудительных работ (допры). Начальникам губернских отделов ГПУ предоставлялось право через прокурора возбуждать ходатайство перед Особой комиссией при НКВД УССР об административной высылке лиц, причастных к контрабанде. В остальных случаях это делали заведующие отделами ГПУ. При получении данных, что высланное лицо желает скрыться, вышеуказанные начальники могли отдать распоряжение о его аресте. Копия соответствующего постановления должна была в течение 24 часов направляться прокурору, последний на протяжении двух суток решал вопрос об утверждении избранной меры пресечения. (СУ РСФСР. – 1922. – №53. – Ст. 771).

Порядок административной высылки был определен в инструкции НКВД РСФСР от 3 января 1923 г. В ней указывалось, что админвысылка должна применяться к лицам, пребывание которых в определенных местностях представляется опасным «по их деятельности, прошлому и связи с преступной средой». (СУ РСФСР.–1923.-№8.-Ст.108) В изданной в том же году Наркомюстом УССР таблице мер социальной защиты подчеркивалось, что высылка может применяться даже без предъявления какого-либо обвинения. Такая же мысль высказывалась в «Тезисах для агитаторов», разосланных при циркуляре ЦК КП/б/У от 23 января 1923 г. за№580. (ЦГАВО Украины, ф. 8, оп. 1, д. 1489, л. 28).

Административными высылками так же активно занималось образованное при ГПУ УССР Особое совещание. Так, с 1 апреля 1926 г. по 1 января 1927 г. был выслан 371 контрабандист, а за 12 месяцев 1927 г. – 696. Усиление карательных мер в отношении этой категории лиц было заложено в постановлении ЦИК СССР от 13 мая 1927 г., предоставившем ОГПУ полномочия по вынесению внесудебных приговоров и административным высылкам контрабандистов. Данные о результатах применения

этого постановления содержатся в докладной записке временно исполняющего обязанности председателя ВУЦИК Власенко в ЦИК СССР. В который он просил продлить еще на год срок действия постановления, который истек 15 мая 1928 г. (СУ УССР.–1928.–№ 28. – Ст.246).

Трофименко Роман Володимирович
старший консультант 5 управління ГУ
БКОЗ СБ України

ПІДХОДИ ДО РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОГО СЕГМЕНТУ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ ТА ЙОГО АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ

У тезах пропонується алгоритм реформування правоохоронного сегменту механізму держави та обґрунтовується доцільність застосування принципу головного органу для його антикорупційної складової.

На сьогодні безсумнівно є необхідність модернізації правоохоронної системи держави [1]. У цьому процесі пропонується застосовувати розроблений автором алгоритм послідовних заходів (надавався органам державної влади для вироблення засад реформування), що мають відбуватися в контексті реформування всього механізму держави, базуватися на принципах системного підходу, запровадження яких розпочато документами Глави держави [2], та включати:

1. Визначення (за результатами досліджень науковців, експертів державних структур та громадських організацій) **реальних** потреб громадянина, суспільства та держави у захисті їх прав та інтересів за допомогою правоохоронних органів.

2. Виходячи з цих потреб, зокрема обумовлених необхідністю виконання правоохоронними органами конкретних завдань, та з урахуванням власного і міжнародного досвіду (*не вдаючись до необґрунтованого копіювання хоч і прогресивних, але неефективних у наших умовах здобутків розвинутих країн*) визначення структури системи правоохоронних органів (побудова моделі, на яку існує запит суспільства – «ідеальної моделі»). Це передбачає, в тому числі: формування вичерпного переліку правоохоронних органів з конкретно визначеними завданнями, що не мають дублюватися; визначення детальної структури кожної інституції відповідно до передбачених для неї напрямків виконання завдань; розрахунок їх чисельності, фінансового та матеріально-технічного забезпечення).